

DENİZCİLİK TERİMLERİ

ABAŞO	Alt ve aşağı [Abaşo Gabya yelkeni]
ABLİ	Seren ve bumba cundalarından aşağı iki tarafa inen halatlar
ABORDA	Bir teknenin diğerine veya bir iskeleye yanaşması
ABOSA	Bosaya vur manasında kullanılan bir terim. Hisa edilmekte olan bir halatın veya vira edilmekte olan bir zincirin kısa bir müddet tutulması için bosaya vurulması.
ABRAMAK	Kontrol altına almak, komutası altında tutmak, üstünden gelmek
AÇIKTA EYLENMEK	Bir teknenin sahilden veya iskeleden yada limandan açıkta beklemesi
ADMİRALTİ DEMİRİ	Çiposu kollarına dik ve hareketli eski sistem bir demir cinsi.
AGANTA	Hisa veya laçka edilmekte olan halat veya vira veya ayboci edilmekte olan zincirin kısa bir müddet sonra tekrar bırakılmak üzere tutulması için verilen komuttur.
AĞIZ KUŞAĞI	Armuz kaplamanın en üst sırası [bindirme kaplamanın da]
ALABANDA	Bordanın iç kısmı veya dümenin 35° ye kadar basılması
ALABORA	Altüst olma, teknenin ters çevrilmesi
ALAMA KÜREK	Hep birlikte kürek çekerken çekmeyi durdurmak için verilen komut
ALAMATRA	Karadeniz'de imal edilen açıkdeniz balıkçı teknesi.
ALARGA	Açıkta demektir. [Alargada bekle, alarga dur][İtalyanca largo] Alargaya çıkmak, [açığa çıkmak]
ALAY SANCAĞI	İşaret sancakları ile donatılmaya, alay sancaklarının çekilmesi denir.
ALBERABER	Hep birlikte kürek çekmek için verilen komuta
ALESTA	Hazır olmak, hazır olarak apikoda beklemek Alesta tramola [Tramola etmeye hazır ol]
ALTABAŞO	Bir yelkenin alt yakası, alt ve aşağı anlamında da kullanılır.
AMORA YAKASI	Dört köşe bir yelkenin alt ve ön tarafındaki yaka[Karula yakası]
ANA GÜVERTE	Geminin veya teknenin üzerinde yürünen en üstteki güvertesi
ANA OMURGA	Gemilerin en üst kısmında, kasara güvertelerin altında bulunan ve geminin başından kıçına kadar uzanan güverte.
ANELE	Hareketli demir halka
ANELE BAĞI	Aneleye yapılan bir çeşit bağ
APAZLAMA	Kemere istikametinden gelen rüzgar [Yelken seyri]
APİKO	Demirin vira edilışinde deniz dibinden kurtulup dimdik durduğu vaziyet.
ARYA	Yelkenin, sancağın veya çubukların aşağıya indirilmesi [Arya sancak, arya kürek]
ARMA	Sabit donanım [Direkçarmıhları, ıstralyalar]
ARMUZ	Güverte ve borda kaplama tahtalarının arasındaki çizgi [Armuztutmak, armuz kaplama]
ASKI MAPASI	Bir demir kaldırmak için bedenine konmuş olan mapa
AŞIRTMA PRAÇERA YELKEN	Kavançalı seren yelkeni
AŞOZ	Kaplama tahtaları için omurga ve bodoslamalar açılan oyuklar.
AVARA	Gemi, bot veya teknenin yanaşık olduğu yerden ayrılması [Avara etmek]
AYBOCİ	Zincirin ırgat çalıştırılarak aşağı alınması, indirilmesi
AYI BACAĞI	Yelkenlerin farklı kontralarda açılması[Pupa seyir]
AYNALIK	Kıç bodoslama üzerine konan ve dümen iğneciğinin üzerine konduğu tahta levha [Ayna kıçlı tekneler]
AYNALIK TAHTASI	Bir teknede kıç taraftaki havuzda otururken arkaya dayanmak için konulmuş olan tahta levha
BABA	Halat volta etmek için ağaç veya metalden yapılmış silindirik biçimde güverte veya rıhtıma bağlanmış bir eleman
BABAFİNGO	Yelkenli bir teknede eğer direk üç kısımdan ibaret ise; en üstteki parça. (İtalyanca: pappafico) (Örnek: okul gemileri)
BADARNA ETMEK	Bir halatın aşınmaması için üstünün halat veya koruyucu bir malzeme ile sarılması
BAKLA	Zincirin bir halkası
BALON-USTURMAÇA	Halattan, hasırdan veya sentetik malzemeden yapılmış, içi doldurulmuş veya şişirilmiş bir usturmaça çeşidi
BANDRA	Milliyeti gösteren sancak

BARBARİŞKA	Tutulmakta olan bir halatın kaymaması için yapılan bir bağ çeşidi
BASTİNA	Palangalarda kullanılan bir nevi dilli makara [Karnıyarık bastika]
BASTON	Ana civadranın üzerinde ileriye doğru uzatılmış çubuk
BAŞ	Bir teknenin ön ve ileri kısmı
BAŞ BODOSLAMA	Omurganın baş tarafından teknenin başını meydana getirmek için yukarı istikamete doğru konulan ağaç parçası
BAŞ KASARA	Genellikle gemilerdeki baş tarftaki yüksek kısım
BAŞ OMUZLUK	Kemere ile baş bodoslama arasındaki yuvarlak kısım
BAŞ PARİMA	Bir botun baş üzerindeki analeye bağlanmış kısa halatı
BAŞLI	Baştarafın kıça nazaran daha batık olması
BAŞTANKARA ETMEK	Tekneyi bir sahile beya kumsala baş taraftan oturtmak veya yanaştırmak
BAŞÜSTÜ	Bir botun baştarafında oturabilecek ve ayakta durulabilecek platform
BERMUDA ARMA	Uzun bir direk üzerine yelken açmak için düşünülmüş arma tipi [Marconi arma] Bu tip armada yelken sereni yok ancak bumbası vardır.
BİNDİRME KAPLAMA	Armuz kaplamanın birbir üzerine konularak yapıma şekli (Basma triz)
BİTA	Gemi veya yelkenli gemilerde halatların veya yelkenlerin iskotalarını volta etmek üzere güverte üzerine konulmuş küçük babalar. Genel olarak kurt ağızlarının gerisinde bulunur. Bitaların üst kısımları halatların kayarak çıkmalarını önlemek maksadıyla alt taraflarına nazaran daha geniş olur.
BOCURUM	Yelkenli teknelerde kıç bodoslama / kıç aynalık üzerinde bulunan direğe çekilen yelken
BORDA	Su kesiminden yukarıda kalan kısım
BORDA FENERİ	Sancakta yeşil, iskelede kırmızı olarak yakılan 112,5 açılı fener
BORDA İSKELESİ	Bir tekneye girip çıkmak için inip kalkabilen ve içeriye alabura olabilen bir merdiven tipi [Pasarella]
BOSA	Demir loçaya oturduktan veya zincire yeteri kadar kaloma verildikten sonra zincir veya demirin ağırlığını ırgat üzerinden kaldırmak için güverte üzerindeki mapalara kilitlenmiş uçları maça kilitli kısa zincir.
BOŞ ALMAK	Gevşek bir halatı girmek için fazlasını çekmek
BOŞ VERMEK	Halatı kaçırmak
BRANDA	Eskiden yelken yapılan bir cins kumaş yada kumaştan yapılan ve gemicilerin hamak olarak kullandıkları yatak.
BUMBA	Yan yelkenlerin alt yakalarını girmek için kullanılan bir cins seren.Yük gemilerinde yük aktarmak için ucuna palanga takılan seren
BURGATA	Halat ve zincir ebadını ölçmek için kullanılan bir ölçü
BÜKÜN	Halatın veya bir yomanın sağa veya sola doğru kollarının bükülmesi
CAMADAN	Camadan vurmak. Yelken alanının küçültülmesi
CAMADAN BAĞI	Bu küçültmeyi yapmada kullanılan bir bağ çeşidi
CAMADAN KAMÇISI	Yelkenleri camadana vurmak gerektiğinde, camadana vurulacak camadan astarı hizasında ve yelkenlerin gradin yakası üzerindeki morize patalarının serenin cundasına alınan ve yelkenin kaldırılması suretiyle bağlanan ucu çelikli halatlar.
CANKURTARAN SİMİDİ	Denize düşenleri kurtarmak için çok hafif ve yüzer maddeden yapılmış, yuvarlak simit biçiminde ve bir salvoya bağlı aygıt.
CEVİZ	Halatların ucuna tutabilmek için veya süs olarak yapılan bir cins düğüm şeklindeki işleme
CIVADRA	Teknenin baş tarafında dışarıya doğru eğik olarak uzanan sabit seren, genellikle yelkenli teknelerde flokları açmak için kullanılır.
CUNDA	Uç demektir. Direk cundası, seren cundası, bumba cundası. Cunda yakası: yelkenin seren yakalarına gelen uçlarına denir.
ÇALIM	Geminin baş ile kıç arasında inik meyil veya kıç tarafta su kesiminin altındaki dar kesim.
ÇAMÇAK	Teknede biriken suyu toplamak için tahtadan yapılmış bir cins kepçe
ÇARMIK	Direklerin her iki bordasına bağlanabilmesi için gerilmiş tel halatlar.
ÇENE	Omurga ile bodoslamamın birleştiği köşe
ÇIMA	Halat, elincesi veya yomaların uç kısmı
ÇIMARİVA	Personelin tekne boyunca yanyana selamlama için dizilmesi
ÇİPO	Özellikle admiralti demirinde bedenün üst kısmından anelesinin altında geçen kollara dik olarak bağlanmış hareketli veya sabit ağaç veya metal kollar.
ÇÖRDEK YAKASI	Seren yakalarının geriye bakan kısımları, üç köşe yelkenlerdeki en üstteki pik yakası
ÇUBUK	Ana direklerin üzerine konulan ekleme direkler

DABILBATIM	Gemilerin karinası yırtıldığında teknenin su almaması için postaların iç tarafına ikinci bir kaplama konur ki, bu iki kaplama arasındaki double-bottom denir. Bu bölüm sahra ve yakıt deposu olarak da kullanılır.
DENİZ DEMİRİ	Denizde ve rüzgarda hareketsiz kalan teknenin dalgalara borda vermemesi için baştan veya kıçtan denize atıkları koni şeklindeki branda torba.
DESTE ETMEK	Halatın veya zincirin iyice gerilmesi
DİNGİ	Tek çifte kürekle hareket eden 9 kadem boyundaki tekne. Dingi yerine patalya terimi kullanılır.
DİREK FİSTANI	Suların içeriye girmemesi için direğin güverteden geçtiği iskaçanın etrafına su geçirmez şekilde konulan tahta çember.
DOBLİN	Bir halatın iki çıması arasındaki sarkık kısım
DOBLİN ALMAK	[Vermek, Tutmak] Bir halatın iki çımasının gemide kalmak üzere bordadaki veya sahildeki bir babaya iki, üç kez sarılması
DÖKÜNTÜ	Deniz yüzeyine yakın kayalık kümeler
DÖŞEKLİ	Altı düz olan tekne
DİRİSA ETMEK	Yön değiştirmek, rüzgarın dirisa etmesi, bumbayı dirisa etmek
DÜMEN	Gemiyi istenilen yöne çevirmek için saç veya tahtadan yapılmış olup kıç tarafa monte edilen yelpaze şeklindeki bir parça
DÜMEN BAŞLIĞI	Yeke evini kuşatmak - kuvvetlendirmek için dümen şaftının etrafına geçirilen maden başlık [=dümen tası]
DÜMEN BODOSLAMASI	Kıç bodoslama
DÜMEN BOĞAZI	Dümen yelpazesinden yukarıda kalan kısım
DÜMEN DOLABI	Dümen yekesine bağlı mekanizmasını çevirebilmek için yapılmış olan aygıt.
DÜMEN DONANIMI	Dümen yekesi ile dümen dolabı arasında kalan tel halat mekanizma, uskurlu şaft ve kollar ile bunların geçtikleri makaralı sistemin tümüne verilen isim
DÜMEN YELPAZESİ	Dümenlerin, dümen boğazlarından aşağıda olan yassı kısımları.
DÜMEN ZAVİYESİ	Dümen yelpaze sathının omurga ile yapmış olduğu açı
DÜMENCİ PUSULASI	Dümen dolabının hemen önüne konulmuş olan mıknatısı pusula
EĞLENMEK	Bir teknenin stop ederek veya çok ağır yol ile gideceği yere varması
EL DONANIMI	Mekanik olan ırgat gibi aygıtların el ile çalışabilmesi için yapılmış olan donanım
EL DÜMENİ	Kol gücü ile bir taraftan diğer tarafa basılan dümen
EL İNCESİ	Bir tekneden diğerine veya sahile atılan ucunda kurşun bir ağırlığın ceviz ile kaplı olduğu ve sonuçta bir halatın bağlanarak gönderildiği, parekete savlosu gibi incecik bir halat
EL İSKANDİLİ	Elektrikli iskandil olmayan teknelerde,derinlik ölçmek için çımasına 5 kg lık bir kurşun asılmış ve üzerine kulaç taksimatı yapılmış olan savlo
FAÇA	Seren yelkenlerin bir taraftan prasya olduğu halde kapatılması
FAÇUNA ETMEK	Halatların fazla sürtünmeye maruz olan kısımlarının yıpranmalarını önlemek için bu kısımlar üzerine gircila veya mürnel sararak halatı korumaya denir.
FALAKA	Herhangi bir dikmeyi, sereni veya mataforayı istenilen durumda bulundurmak ve sağa sola dönmesine mani olmak için yapılan donanım.
FARŞ TAHTALARI	Ağaç bir teknenin sintine üzerindeki aralıklı tahtaları
FİLİKA	Savaş gemilerindeki kürekleli veya yelkinli tekneler
FIRDÖNDÜ	Zincirin gamba almaması için aralara konan bir eksene bağlı olarak dönen iki yarım bakladan oluşan kilit
FİRENGİ	Güvertedeki suyun denize akıtılabilmesi için yalı kütükleri üzerinden bordaya açılan oluklu delikler
FLADOR	Çarmıhların gerilmesi için kullanılan sistem
FLAMA	Üç köşeli sancak
FLASA	Halatı meydana getiren incecik ipler
FLOK	Baş taraf çekilen üç köşe yelken
FORA ETMEK	Bir yere bağlanmış olan halatın oradan çıkartılması [Sivil denizcilikte: MOLA]
FRİŞKA	Bütün yelkenleri camadan vurmaksızın kullanılabilir dercedeki sert rüzgar
FUNDO (FUNDA)	Demirlemek için verilen komut
GABYA	Ana direk ile babafingo çubuğu arasındaki çubuk veya yelken
GAGA	Demirin iki ucundaki tırnakların en uç kısmı
GAMBA ALAMAK	Halatın veya zincirin kendi etrafında dönmesi veya burulması
GENOVA	Flok yerine çekilen çok daha büyük flok

GERDEL	Gemi ve teknelerde kullanılan tahta kova
GİZ	Kıç direktteki kısa seren
GOMİNA	Mil uzunluğunun 1/10 = 185 metre
GÖNDER	İnce düz ve uzunca olarak çekilmiş çubuklar. [Sancak gönderi, filika kanca gönderi, cıvadra gönderi]
GÖZ DEMİRİ	Bir gemide kullanılan ana demirler
GRADİN YAKASI	Bir yelkenin yan kenarları
GRANDİ DİREĞİ	Birden fazla direkli gemilerdeki en yüksek direk
GULET	Brig'ten küçük iki direkli hafif armalı pruvası kabasorta armalı, praçılaya benzer uskuna
GURCATA	Ana direk üzerindeki çubuğun armasını yapmak ve üzerlerine çanaklık kurmak için mauna kollarının üstüne ve omurgaya aykırı konulan ağaç kütükler.
GÜVERTE	Gemilerde ve teknelerde baştan kıça kadar döşenmiş tahta veya madeni platform döşeme
GÜVERTE KAPLAMASI	Güvertenin kaplanması için kullanılan malzeme
GÜVERTE HATTI	Güvertenin bordadaki izdüşümü
HALAT	Bitkisel sentetik veya çelikten yapılmış ve bükümlenerek çeşitli kollarda birbirlerine sarılmış, bükülmeye ve çekmeye uygun organ
HALAT BOSA	Demir atıldıktan sonra demirin ağırlığını ırgat üzerinden almak için çımaları güvertedeki mapalar bağlı diğer uçlarında ceviz bulunan kısa halatlar.
HAMLA	Kürek çekilirken küreğin bir periyot içindeki mesafesi [Hamle]
HAMLACI	Kürekli teknelerde serdümene en yakın kürekçi
HAVUZLUK	Yelkenli veya kürekli bir teknede kıç tarafta topluca oturulacak yer.
HİRÇA MAPASI	Zincirin zincirlikteki çımasının omurgaya bağlandığı kilit
HİSA ETMEK	Bir şeyi yukarı kaldırmak. [Hisa sancak, hisa kürek]
IRGAT	Demir almada, halatları dolayıp gemiyi yanaştırmada veya karaya çekmede kullanılan, hidrolik, elektrikli, istimli veya insan kuvvetiyle çalıştırılan yatay veya dikey mekanizma [Yatay ve manivela kuvvetiyle çalıştırılanlar = bocurgat]
ISKAÇA	Direk ve cıvadraların alt başların alt başlarındaki topukların yerine oturması için açılmış olan yuva
ISKANCA	Değiştirmek [nöbet, vardiya, kürek]
ISKARMOZ	Kürekli teknelerde küreğin bağlanması veya oturması için ay veya çelik şeklindeki lumbar iskarmoz denilen aygıtlar
ISKOTA	Yelkenlerin iskota yakalarını kullanmak, yelkeni rüzgar ile doldurmak için halat - palanga donanımı
ISKOTA YAKASI	Kabasorta yelkenlerde altyakalar; randa, pik veya floklarda alt geri köşe
İÇ OMURGA	Postaları [bir ahşap teknede] omurgaya daha sıkı bağlamak için baştan kıça kadar uzanan ikinci bir omurga
İĞNECİK	Dümenin kıç bodoslamaya bağlanabilmesi için, erkek ve dişi olarak konmuş olan menteşe
İSKANDİL	Denizin derinliğini ölçmek
İSKANDİL KURŞUNU	İskandil salvolarının bağlandığı ağır kurşun - ağırlık
İSKANDİL SALVOSU	İskandil kurşunlarının bağlandığı işaretli salvo
İSKARÇA	Bir liman veya koy içindeki kalabalık tekne gurubu, karışık olarak demirlemiş olan tekneler topluluğu
İSKELE	Teknenin sol yarısı veya gemiye girip çıkmak için kullanılan sürme veya inip kalkan merdiven
İSKELE TAVASI	İskelelerin alt ve üstünde girip çıkmada ilk basılan platform
İSPAVLO	Katrasız kendirden yapılmış iki kollu sicim [kırap]
İSTİNGA	Yelkenleri toplamak için kullanılan selviçe [Hareketli donanım]
İSTİNGA ETMEK	Yelkenleri toplamak
İSTRALYA	Direk ve çubukların cundalarında baş ve kıça doğru inen sabit arma, veya teknelerin postalarını baştan kıça kadar birbirlerine bağlayan kuşak
İŞKAMPVYA	Harp gemilerinde personel taşımakta kullanılan motorlu büyük filika
KABASORTA ARMA	Serenleri direklere dik ve kemere istikametinde olan dört köşe yelkenli arma
KALASTRA	Kuntra güvertelerin üzerine alınan filikaların oturtuldukları ağaç veya metal kürsü
KALOMA	Demir üzerinde bulunan teknelerin denizde bulunan zincir mesafesi. Boşluk ve rahatlık, tolerans, ölçülü
KALOMA ETMEK	Zincir gerektiğinde daha fazla salmak, [Kaloma vermek]
KANA RAKAMLARI	Gemilerin çektikleri su derinliğini göstermek için baş ve kıç dikmeler hizasına sancak ve iskele taraflara desimetre veya feet cinsinden çizilmiş rakamlar. [Romen ve italik]

KANDİLİSA	Yelkenleri yukarı kaldırmak için kullanılan halat.
KAPELE MUŞAMBA	Pusla, dümen dolabı, kaporta, vinç gibi kısımların yağmur ve güneşten korunması için yelken brandasından yapılmış kılıfların geçirilmesi için verilen emir.
KAPLAMA	Postaların üzerine boyuna kaplanan saç veya tahtalar.
KAPORTA	Gemi veya tekne içindeki kapılara ve güverteden aşağı iniş ve çıkış merdivenlerinin üzerindeki kapalı yerlere denir.
KARANFİL	Üzerine birşey bağlamak veya asmak için iki yer arasına girilen halat. Matafora cundaları arasına girilen ve üzerine can halatlarının bağlandığı halat.
KARAVELE KAPLAMA	İçi kutrani dışı armuz kaplama olan bir kaplama şekli.
KARİNA	Bir teknenin su altında kalan ıslak kısmı (dış kısmı).
KARULA YAKASI	Bir yan yelkenin direğe yakın alt yakası (köşesi).
KASA	Halatların çımalarına açılmayacak şekilde yuvarlak şekilde yapılan ve dikişle emniyete alınan yuvarlak büyük halkalar.
KASARA	Teknelerin baş orta ve kıç kısımlarında güverteden daha yüksek olan güvertelere veya kısımlara denir.
KASTANYOLA	Demir zinciri akarken durdurabilmek için ırgat etrafına konan demir veya çelik şerit çember (bir çeşit fren balatası).
KAVANCA	Herhangi bir şeyi bir taraftan diğer tarafa geçirmek veya aşımak ya da bir yerden diğer bir yere aktarmak.
KEMERE	Güveretenin döşenebilmesi için posta uçlarını birleştiren enine (omurgaya dik) konan kısımlardır. (yarım olanına ÖKSÜZ KEMERE denir).
KERTE	Bir dairenin 32'de biridir. (11 derece 15 dakika).
KERTERİZ	Herhangi bir maddenin bir tekneden olan yönünü miknatisi veya cayro puslaile tayin etmek veya ölçmek.
KERYE	İki halatı birleştirmek için veya halatın çımasına geçici kasa yapmak için [sadece madeni halatta] kullanılan civatalı mengene
KIBLE	Güney
KIÇ	Teknenin geri tarafı
KIÇ BODOSLAMA	Omurgadan kıç taraf kaldırılan dik kısım [Ağaç veya maden]
KIÇ GÖNDERİ	Kıç tarafta sancak çekilmesi için dikilmiş olan gönder.
KİLİT	12,5/15 kulaç zincir uzunluğu veya iki kilit zinciri birbirine bağlayan bir tarafı değirmi diğer tarafı harbili bir cins zincir baklası.
KİNİSTİN VALFI	Gerektiğinde bir tekneye denizden su almak için su kesiminden aşağıya konmuş ve gerektiğinde uzaktan açılıp kapatılabilecek valf.
KOÇ BOYNUZU	Baş ve kıç omuzluklar ile mataforaların üzerinde bulunan ve halat volta etmek için kullanılan boynuz şeklinde iki kulaklı madenler.
KOL	Flasaların bir tarafa bükülmei sonucunda elde edilen elemanlar. Flasa gibi bütün halat boyundadırlar.
KOLTUK HALATI	Gemilerin baş ve kıç tarafından shile verdikleri halatlar. Kısa olarak koltuk denir.
KONTRA MİZANA DİREĞİ	Mizana direğinin gerisindeki direk
KONTRA OMURGA	Ana omurganın aşınmaması için altına konan şerit halindeki parça.
KONTRA TAVLON GÜVERTE	Eski harp gemilerine ait bir güverte katı
KONTRATA MİZANA DİREĞİ	Kontra mizanadan sonraki kıç direk
KÖRKAPAK	Lumbuzları içerden kapayan demir kapak
KUNTRA	İskota yakasına bağlanan iki inceden birisi iskota olarak kullanıldığında diğeri kuntra olur. Kontra kontr kelimesinden gelme olup, karşı-zıt-yedek anlamında kullanılır. Kuntra omurga, bodoslama-grandi-güverte gibi Kuntra flok-kontra mizana ve benzeri.
KURT AĞAZI	İçinde halat geçmesi için güverte üzerinde baş ve kıç omuzluklarına monte edilen demir yastıklar.
KUTRANİ KAPLAMA	Ahşap diagonal (çapraz) kaplama
KÜPEŞTE	Güverte üstündeki borda kaplaması.
KÜREK LUMBARI	Askeri filikalarda iskarmoz yerine küreklerin oturtuldukları oyuk yerler (küpeştede takazlık tahtasında).
LAÇKA	Boşver, boşalt, boşalmış gevşemiş anlamında.
LALE HALATI	Dümenlerin denizli havalarda düşüp kaybolmaması için dümen yelpazesinden geçip teknenin kıçına bağlanan bir ince savlo.
LARMO	Flokların açıldığı ıstralya. (Bazen flok larmosuda denilir).
LAVA ETMEK	Boş al ve ger anlamında bir emir. (Boşunu al)
LAVRA DELİĞİ	Bir teknenin içindeki suyu askıya alıp boşaltmak için açılmış delik. (Genellikle kıç tarafta havuzluğun altındaki kruzlu yerde).
LİF	Nebati halatın yapıldığı malzemenin en ince parçası
LİGA CAMADAN	Yelkeni küçült, camadana vur demektir.
LİMBO	Bir şeyin bir taraftan diğer tarfa aktarılması. (Marmara etmek sadece sıvı içindir.)
LİVAR	Balıkçı teknesinde balıkların taze kalması için alt tarafı denizle ilgili tahta havuz.

LOÇA	Demir zincirinin akması için açılmış deliklere geçirilmiş madeni oluk.
LOKMA	Zincirin baklalarının ortasına takviye için konmuş parça.
LUMBARAĞZI	Gemilerin sancak ve iskele taraflarında bulunan borda iskelelerinin üst tavanlarının bulunduğu yer hizasındaki güverte kısmı. Gemilere giriş ve çıkış yerini belirten lumbar ağzı terimi kara birliklerince de benimsenmiş ve birlik ve kurumların giriş ve çıkış kapılarına da lumbar ağzı denilmiştir.
LUMBUZ	Gemilerin iç kısımlarını aydınlatmak için bordalara ve güvertelere açılmış olan yuvarlak delikler. Lumbuz terimi bu deliklerin etrafına oturacak şekilde pirinçten yapılmış içeriye doğru açılması sağlanan cam kapağı ve iç taraftan cam kapağı kapatan ve madenden yapılmış kör kapakların tümünü ifade eder.
MANİKA	Bir teknenin alt kısımlarına güverteden aşağıya doğru havalandırma için konulan geniş boru.
MAPA	Sabit halka.
MARTİN DEMİRİ	Çıpo ve kolları aynı düzeyde ve kolları da beden etrafında dönebilen bir sistemdeki demirdir.
MASTALYA	Tahta leğen.
MASTORİ POSTASI	Bir teknedeki en geniş posta.
MATAFORA	Teknelerde veya sahilde filika veya botların asılabilmesi için uçlarında palanga bulunan aygıt.
MATAFYON	Yelken ve tentelerin delik açıldığında yırtılmaması için delik etrafının takviye edildiği alüminyum veya halat yassı halka.
MAYNA ETMEK	Aşağı indirmek (ağır ağır).
MEME	Demir kollarının demir bedenine birleştiği noktanın alt kısmı.
MEZESTRE	Yarıya kadar indirmek.
MİL [Deniz mili]	Denizdeki uzunluk ölçüsü. (6080 feet = 1852 mt)
MİZANA DİREĞİ	3 direkli bir yelkenli gemide en kıçtaki direktir.
NETA	Muntazam, düzgün, tertipli veya emniyetli anlamına gelir.
NEVCET	Hamak sarılan incelere denir.
OMURGA	Bir teknenin postalarının üzerine oturtulup bağlandığı ve baştan kıça kadar devam ettiği ağaç/madeni parçalardır. Genellikle küçük teknelerde yekpare olur.
OMUZLUK	Teknenin baş ve kıç tarafındaki 45 derecelik açılı civarındaki istikamet.
ORSA	Yelkenleri elden geldiği kadar rüzgarın estiği tarafa yaklaştırarak seyretmek. (Orsasına seyir) ORSA YAKASI : Bir yelkenin direk tarafındaki veya rüzgar üstü tarafındaki yakasıdır.
ORSA ALABANDA EĞLENMEK	Rüzgarı bordaya alarak, yelkenleri birbirinin aksine alıp tekneyi yolundan alakoyup vakit geçirmektir.
ORSA ALABANDA TRAMOLA	Teknenin başını rüzgara alıp bir kuntradan diğer kuntraya geçmektir.
ORSA HALİNDE	Bir teknenin mümkün olduğu kadar rüzgarın estiği cihete yakın seyredışı.
ORSA PUPA ÇEMBERİ	Bumbanın cundasına yakın ve iki tarafında da mapa bulunan madeni çember.
ORSADA KAZANMAK	Bir teknenin orsa seyrinde az düşme yapıp istediği tarafa gidişte kazanması.
ORSAYA KAÇMAK	Bir yelkenli teknenin devamlı olarak baş tutamayıp rüzgar üstüne kaçmasıdır.
ÖKSÜZ KEMERE	Ambar ağızları ve güverteler üzerine açılmış kaportalar dolayısı ile alabandadan alabandaya kadar uzamayan ve bir uçları ambar veya kaporta hizasında kesilen kemereleler.
PALAMAR	Gemilerin rıhtıma veya iskeleyle bağlanmasında halattan daha kalın yomalara verilen isim.
PALANGA	Bir halat ve en az iki makaradan oluşan kaldırma mekanizması
PALAVRA GÜVERTE	Eskiden harp gemilerinde topların bulunduğu güverte
PATALYA	Küçük gemilerin gemi ihtiyacını karşılayan 12 kadem boyunda ve iki çifte kürekli ağaçtan yapılmış ufak tekne. Patalya gibi ufak tekneler artık Fiberglass'tan yapılmaktadır.
PATRİSA	Çubukların bağlanması için cundalarından aşağı ve geriye doğru inen ve tekneye bağlanan sabit arma
PİK	Giz veya serenlerin üzerine açılmış üç köşe yelken.
PİK YAKASI	Bir yan yelkeninin üst ve köşedeki yakasıdır.
PİYAN	Bir halatın çımasının açılıp dağılmaması için çomasına ıspavlo veya gircila ile yapılan bir çeşit düğüm şekli.
PORSUN AMBARI	Gemicilikle ilgili alet, malzeme ve diğer malzemelerin muhafaza edildiği ambar.
POSTA	Üzerine kaplama tahtalarının [veya saçların] tespit edildiği ağaç veya maden eğriler [kaburga]
PRUVA	Bir teknenin ön tarından ileri istikameti.

PRUVA DİREĞİ	Birden çok direkli teknede ba taraftaki ilk direk.
PUNTEL	Güvertenin kuvvetlendirilmesi için alttan dikine konan destek veya güverte üzerindeki vardeveları tutmak için güverteye dik olarak konulan demir çubuklar.
PUSULA	Geminin üzerinde seyrettiği istikameti gösteren alet.
PUSULA KARTI	Pusla ibrelerinin üzerine oturtulmuş derece veya kerte taksimatı bulunan daire şeklinde bir karttır.
PUSULA MİHVERİ EKSENİ	Pusla kartının merkezinin oturduğu ucu sivri bir iğnedir.
PUSULA TASI	Miknatsı pusulalarda piring veya bakırdan yapılmış (manyetik etkisi olmaması için) yarım küre biçiminde içi boş bir taktır.
PUTA	Yerine koymak, donatmak (puta kürek).
RADANSA	Halatların çımarında kasa yapmakta kullanılan madeni halka biçimindeki malzeme
RANDA YELKENİ	Yelkenli bir teknede en geriye açılan yan yelkeni.
RODA	Kullanılmamış, açılmamış nebati halat sargısı.
ROTA	Seyir halince bulunan gemilerin izlediği hat.
RUBA ETMEK	Yelkenle rüzgarı başa alarak tekneyi geriletmek
RÜŞVET GÜVERTE	Yolcu gemilerinde filikaların üzerine oturtulduğu kalastralının bulunduğu güverte.
RÜZGAR ALTI	Rüzgarın estiği yönün aksi.
RÜZGAR YAKASI	Bir yelkende rüzgarın estiği taraftaki yaka.
RÜZGARÜSTÜ	Rüzgarın estiği yön.
SAFRA	Bir teknede denge sağlanması için sintinesine konan ağırlık.
SAĞANAK	Rüzgarın eserken birdenbire şiddetli esmesi.
SALMA	Bir teknenin rüzgara veya akıntıya bağlı olarak dönmesi
SALMA OMURGA	Ufak yelkenli teknelerin rüzgar tesiri ile bayılmalarına mani olmak için omurga istikametinden denize indirilen saçtan yapılmış kuntra omurgalarıdır. Tekne içine su girmemesi için salma omurganın etrafı ayrı bir muhafaza tertibatı ile kapatılır.
SALPA	Demirin deniz dibinden kurtulması, ağırlığını zincire binmesi.
SANCAK	Bayrak veya teknenin sağ yarısı, sağ tarafı
SANCAK ALABANDA	Dümenin sancak tarafa doğru en çok basılabilmesi için verilen emir.
SANCAK GÖNDERİ	Kıç tarafa güverteden sancak çekmek için dikilmiş gönder.
SARAVELE	Yelkenin sarılması için verilen komuta denir.
SAVLO	Sancak çekmek için kullanılan 1,5 burgatalık ince halat
SELVİÇE	Yelkenli bir gemi armasındaki hareketli halatlar.
SEREN	Direkler üzerinde yelken açmak için ve işaret çekmek için yatay olarak bağlanmış gönder.
SEREN YAKASI	Dörtköşe yelkenlerin serene , yan yelkenlerin gize bağlanan yakalarıdır. Matafyon yakası da denilir.
SIĞ SU	Denizin (genellikle sahil kısmına yakın) herhangi bir kısmında teknelerin seyretmelerine uygun olmayacak şekilde az su bulunan pek derin olmayan yerlere denir.
SİLYON FENERİ	Gece ve karanlıkta gemilerin seyir halindeyken pruva ve grandi direkleri cundalarında yaktıkları ufkun 20 kertilik bir sahasından berrak havada en az 5 milden görülebilen ve pruvadaki grandiyeye nazaran daha aşağıda olan fenerlerdir. (Beyaz renklidirler).
SİNTİNE	Gemi makine ve kazanlarının bulunduğu kısmın zeminin altındaki genellikle ambar güvertesinin altında kalan ve gemi içinden sızan sularla makine ve kazan dairelerinden akan yağ yakıtının toplandığı en alt kısım.
SİS İŞARETİ	Siste seyir halindeki gemilerin birbirlerine durumlarını belirtmek üzere düdükle verdikleri işaret.
SİS KAMPANASI	Demirde veya şamandrada yatan gemilerin siste mevkilerini belirtmek için çaldıkları kampana
SİYA	Kürekle hareket eden deniz araçlarının yollarını kesmeleri için küreklerinin suya batırılması ve topaçlarının kıç tarafa doğru itilerek teknenin durması veya devamlı siya kürek çekerek geriye doğru gitmesi.
SOĞRA [SOKRA]	Armuz kaplamada, kısa gelen kaplama tahtalarının uçlarının birleştiği yerdeki çizgi.
SUGA ETMEK	Vira edip sıkıştırmak. (Suga kastanyola, suga civata vb).
SU HATTI	Teknenin gövdesinde ıslak yüzeyle kuru yüzeyi arasında meydana gelen çizgi.
SÜBYE ARMALI	Direklerinde seren yelkenleri olmayıp sadece yan yelkenleri bulunan tekneler.
SÜLYEN	Yeni konan yada raspa edildikten sonra temizlenmiş olan çelik veya demir saçlar üzerine koruyucu bir astar olarak sürülen genellikle kırmızı renkteki boya Salma omurga da denilebilir. [Ana omurga bedenine açılan bir yarıktan aşağı yukarı hareket ettirilebilen tahta veya madeni levha şeklindeki omurga olup yelkenli teknelerde yelkenle seyir anında devrilmemek veya rüzgar altına düşmemek için kullanılır]
SÜRME OMURGA	

ŞAPKA	Direklerin üst uçlarına geçirilmiş yuvarlak tabla
ŞEYTan ÇARMIHI	İki halat arasına ağaç basamaklarla yapılan bordadan sarkıtılan merdiven
TALVEK HATTI	Boğazlarda ortadan geçtiği varsayılan hat
TARAK GEMİSİ	Limanları ve geçitleri derinleştirmek için kepçeli olarak yapılmış özel gemi
TAVA	Borda iskelelerinin altında ve üstünde durulacak yer [İskele tavası]
TAVLON GÜVERTE	Çok güverteli gemilerin üstten itibaren aşağıya doğru beşinci güvertesi. Eski harp gemilerine ait bir güverte katı
TAYFA	Ticaret gemilerindeki gemiciler
TENTE	Güverteyi yağmur ve güneşten korumak için güverte üzeriene açılan branda veya başka bir malzememden yapılmış örtü
TENTE OMURGASI	Tentenin orta kısmına ve altına konulan ağaç
TERSANE	Gemi yapılan fabrika, tezgah veya sanayi merkezi
TİRENTİ	Bir halatın çekilen çıması
TIRNAK	Demirin kollarının ucundaki tırnak şeklindeki kısım
TOKA ETMEK	Bir şeyi yerine kadar kaldırmak [Sancak toka etmek, işaret toka]
TRAMOLA	Yelkenle seyirde rüzgarın bir kontradan diğer kontraya önce pruvanın geçmesi ile yapılan dönüş
UÇKURLUK	Bir sancağın direk veya rüzgar üstü tarafındaki yakasındaki takviye edilmesi için geçirilen beyaz renkli şerit. Bu taraftaki yakaya uçkurluk yakası ve içinden geçirilen ve iki ucunda da kanca bulunan salvoya da uçkurluk salvosu denir.
USKUNA	Pruva direği kabasorta armalı, grandi direği sübye armalı iki direkli yelkenli tekne
USTURMAÇA	Bir birinin üzerine veya rıhtıma yanaşan teknelerin bordalarının göçmemesi veya boyalarının bozulmaması için araya koydukları ağaç, lastik, plastik veya halatlardan yapılmış olan, balon, silindir biçimindeki yastık.
VARAGELE	İki nokta arasında gerilmiş olan kuvvetlice bir halat üzerinde hareket eden bir makaraya bağlı sepet veya iskemle donanımlı insan ve eşya taşımak için kullanılan donanım.
VARDAVELA	Teknelerin küpeştelere ve borda iskelelerinde personelin korunması için dikilmiş bulunan sabit veya yatar kalkar puntellerin üzerine yatay olarak geçirilmiş demir veya ağaç tiriz.
VARDAVELA PUNTELİ	Küpeştelere konmuş olan ağaç veya demir sabit veya yatıp kalkan punteller.
VARİL	Mancana büyüklüğündeki madeni fiç
VELEDİBARKA	Fırtınalı havalarda pruva ana istrelyası üzerine açılan flok.
VELEİSTRALYE YELKENİ	Pruva direğinden sonra gelen direk üzerine açılan yan yelkenin sereni
VELENA	Direkler arasındaki istrelyalar üzerine açılan üçgen şeklindeki yelkenler.
VENTO	Bumbaları ve mataforaları bir taraftan diğer tarafa dirisa edebilmek ve sabit tutabilmek için cundalarından alınan halatlar. Bu halatlar gerekirse palangalara da bağlanır.
VİNÇ	Gemiye yük alıp vermede kullanılan, ambar ağızlarına yakın olarak konmuş hidrolik - elektirk veya istimle açılan makineler.
VİRA	Vidayı, cıvataı, ırgat veya vinci çevirmek sarma yönünde verilen komut.
VİYA	Gemiye veya tekneyi istenilen rotaya döndükten sonra, istenilen yöne seyredilmesi için verilen komut.
VOLTA	Bir halatın babaya veya biteye bir kez dolaştırmak
VOLTA ALMAK	Halatın veya demir zincirinin birbirine dolaşması
YAKA	Yelkenlerin köşelerine ve yakalarına denir.
YAKAMOZ	Su içinde ışık biriktirebilen tekhücrelilerin total yansıma halinde ışıldaması
YALPA	Denizlerin bordalar istikametinden gelmesi sonucunda geminin kemereleri istikametinde hareket etmesi.
YALPA OMURGASI	Gemilerin yalpalamasını önlemek maksadıyla sintine dönümüne yakın dış kaplamaya dikey olarak onulmuş, baş ve kış istikametinde uzayan kanat şeklinde çıkıntılar.
YAMANO	Müsade ederseniz oda benim.
YAN YELKENLER	Yarım serenler ve gizler üzerine açılan yelkenler ile flok ve valenalar
YARIMOTURAK	Kürek çekerken ayak dayanılan ağaç puntal [yatay]
YASLAMAK	Bir teknenin harket kabiliyetini kaybederek, akıntı veya rüzgar etkisi ile bir rıhtıma veya başka bir tekne üzerine düşmesi
YEKE	Dümen başına takılıp dümenin istenilen tarafa basılması için kullanılan demir veya ağaçtan yapılmış kol.
YELPAZE	Dümenin su içindeki en geniş kısmı

YOMA	Genellikle kalın halatlara denir.
YÜRYA	Bir palanganın tirentisini veya bir halatın elle çekerken üzerine yatarka mola vermeksizin çekmek
ZAHİRİ RÜZGAR	Hakiki rüzgarın sıfır olduğu bir ortamda hareketin aksine bir rüzgar oluşur. Seyir halindeki bir geminin hareketiyle oluşan böyle rüzgara geminin rüzgarı denir. Geminin rüzgarı ile hakiki rüzgarın bileşimi ile oluşan ve gemide hissedilen rüzgara da (ZAHİRİ RÜZGAR) denir.
ZİNCİR	Baklaların birbirine eklenmesi suretiyle meydana gelen ve çeşitli maksatlar için kullanılan çekme gücü kuvvetli madeni halkalar dizisi.
ZİNCİR KALOMA	Demir üzerinde bulunan gemilerin denizde bulunan zincir miktarına denir. Kaloma, demir mevki'ine göre verilir. Bu da genel olarak çok derin olan yerlerde derinliğin beş misli, pek derin olmayan yerlerde derinliğin üç misli olarak kabul edilmiştir. Bu ölçülerde verilen kalomaya Tam Kaloma, az olana Kısa Kaloma denilir.
ZİNCİRİ SALYA ETMEK	Demirleme zincirini ırgat üzerinden kurtarıp güverteye salya etmeye denir. Uzun zaman zincirlikte duran zincirlere ve zincirliğe bakım için bu usul yapılır.
ZİNCİRLİK	Demir zincirinin bulunduğu sintineye yakın bölmedir.
ZİRH GÜVERTE	Savaş gemilerinde kazan, makine, cephanelik gibi önemli yerlerin üzerine döşenen zırhtan güvertelere denir.
ZOKA	Uç tarafında sarımsak dilimi biçiminde kurşun bulunan bir çeşit balık iğnesi [olta]

Faydalanılan Kaynaklar :
Türk Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Güçlendirme Vakfı Yayınları - İstanbul 1988